

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 71 0 V 282532 20 Rev
Banjaluk, 23.02.2021. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u Banjaluci, u vijeću sastavljenom od sudija: Violande Šubarić, kao predsjednika vijeća, Biljane Tomić i Gorjane Popadić, kao članova vijeća, u vanparničnom predmetu predlagača Republike Srpske, koju zastupa zastupnik po zakonu Pravobranilaštvo Republike Srpske, protiv protivnika predlagača: I.i.a.d.L.; B.B. iz B.L.; B.M. iz B.L.; B.S. iz B.L. i M.S. iz B.L., koje zastupa punomoćnik B.B. iz B.L., radi određivanja naknade za eksproprisane nekretnine, odlučujući o reviziji predlagača izjavljenoj protiv rješenja Okružnog suda u Banjaluci broj: 71 0 V 282532 20 Gž od 09.9.2020. godine, na sjednici održanoj dana 23.02.2021. godine, donio je

RJEŠENJE

Revizija se usvaja u odnosu na protivnika predlagača I.i.a.d.L. i oba nižestepena rješenja ukidaju u dijelu kojim je potvrđeno prvostepeno rješenje kojim je ovom protivniku predlagača za eksproprisane nekretnine dosuđen iznos od 38.185,70 KM i naknada troškova postupka u iznosu od 400,00 KM i u tom dijelu predmet vraća prvostepenom sudu na ponovni postupak.

Revizija se odbacuje u odnosu na ostale protivnike predlagača: B.B., B.M., B.S. i M.S.

Obrazloženje

Rješenjem Osnovnog suda u Banjaluci broj: 71 0 V 282532 18 V od 03.3.2020. godine za nekretnine eksproprisane rješenjem Uprave Područna jedinica L. broj: ... od 16.2.2018. godine i to: k.č. broj 989/5 stari premjer (k.č. broj 1161/2 novi premjer) zvana T. njiva IV klase površine 350 m², k.č. broj 989/6 stari premjer (k.č. broj 1161/3 novi premjer) zvana T. njiva IV klase površine 253 m², k.č. broj 999/8 stari premjer (k.č. broj 1163/4 novi premjer) zvana K. njiva površine 666 m², od čega njiva II klase površine 117 m² i njiva IV klase površine 549 m², k.č. broj 999/9 stari premjer (k.č. broj 1163/5 novi premjer) zvana K. njiva III klase površine 350 m², k.č. broj 989/3 (k.č. broj 1174/2 novi premjer) zvana L. njiva IV klase površine 251 m², k.č. broj 988/4 (k.č. broj 1175/1 novi premjer) zvana L. njiva IV klase površine 1525 m², k.č. broj 988/14 (k.č. broj 1175/5 novi premjer) zvana L. njiva IV klase površine 900 m², k.č. broj 988/15 (n.p. broj 1175/6 novi premjer) zvana L. njiva IV klase površine 194 m², k.č. broj 989/4 (k.č. broj 1174/3 novi premjer) zvana L. njiva IV klase površine 134 m², po katastarskom operatu upisane u p.l. broj 152 k.o. D.D., određena je naknada u iznosu od 75.538,08 KM.

Obavezan je predlagač da protivnicima predlagača isplati navedenu naknadu i to: I.i.a.d. L. u iznosu od 38.185,70 KM; B.B. u iznosu od 10.392,00 KM; B.M. u iznosu od 5.196,00 KM; B.S. u iznosu od 10.882,19 KM i M.S. u iznosu od 10.882,19 KM.

Odbijen je zahtjev protivnika predlagača za isplatu naknade za eksproprisano zemljište u iznosu od 82.660,98 KM i to: zahtjev I.i.a.d. L. u iznosu od 41.786,44 KM; zahtjev B.B. u iznosu od 11.371,92 KM; zahtjev B.M. u iznosu od 5.685,96 KM; zahtjev B.S. u iznosu od 11.908,33 KM i zahtjev M.S. u iznosu od 11.908,33 KM.

Obavezan je predlagač da protivniku predlagača I.i.a.d. L. isplati troškove postupka u iznosu od 400,00 KM.

Rješenjem Okružnog suda u Banjaluci broj: 71 0 V 282532 20 Gž od 09.9.2020. godine, žalba predlagača je odbijena i prvostepeno rješenje potvrđeno u revizijom pobijanom usvajućem dijelu.

Blagovremenom revizijom predlagač pobija drugostepenu odluku iz, kako kaže, svih zakonom propisanih razloga predviđenih člana 237. stav 3. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj: 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13 – u daljem tekstu ZPP), sa prijedlogom da se osporena rješenja ukinu i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovni postupak i odlučivanje.

U odgovoru na reviziju, protivnik predlagača I.i.a.d.L., ističe da se odriče prava na naknadu za eksproprisane nekretnine, pa predlaže da se postupak po reviziji u odnosu na njega obustavi.

Ovaj odgovor je dostavljen revidentu, ali se on o njemu nije izjasnio.

Revizija u odnosu na protivnike predlagača: B.B., B.M., B.S. i M.S., nije dozvoljena.

Odredbom člana 25. Zakona o vanparničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“ br. 36/09 i 91/16 – u daljem tekstu: ZVP) propisano je da se u vanparničnom postupku može izjaviti revizija u stambenim stvarima i u postupku određivanja naknade za eksproprisane nepokretnosti, ali pod uslovima predviđenim Zakonom o parničnom postupku.

Ti uslovi su propisani odredbom člana 237. ZPP, prema čijem sadržaju revizija nije dozvoljena ako vrijednost pobijanog dijela pravosnažne presude ne prelazi 30.000,00 KM, a u privrednim sporovima 50.000,00 KM.

Kao vrijednost pobijanog dijela pravosnažne presude, uzima se u obzir samo vrijednost glavnog zahtjeva (član 316. stav 2. ZPP). Kamate, ugovorna kazna i ostala sporedna traženja (kao što su troškovi parničnog postupka) ne uzimaju se u obzir pri određivanju vrijednosti spora ako ne čine glavni zahtjev (stav 3. iste zakonske odredbe),

Protivnici predlagača: B.B., B.M., B.S. i M.S., zajedno sa protivnikom predlagača I.i.a.d.L., su u ovom slučaju, s obzirom na prirodu stavljenog zahtjeva (određivanje naknade za eksproprisane nekretnine čiji su suvlasnici sa različitim dijelovima), obični – formalni suparničari, o kojim govori odredba člana 362. stav 1. tačka 1. ZPP u vezi sa članom 2. stav 2. ZVP i svako od njih predstavlja samostalnu stranku (član 365. ZPP u vezi sa članom 2. stav 2. ZVP). U takvom slučaju, kada obični suparničari ističu više zahtjeva, odnosno kada je sudskom odlukom svakom od njih dosuđen određeni novčani iznos, od kojih ni jedan ne prelazi iznos

utvrđen odredbom člana 237. stav 2. ZPP, revizija nije dozvoljena, jer se za ocjenu njene dozvoljenosti ne uzima u obzir zbir dosuđenih iznosa, nego njihova pojedinačna vrijednost.

U ovom postupku protivnicima predlagača: B.B., B.M., B.S. i M.S. su na ime pravične naknade za ekspropisane nekretnine, dosuđeni određeni, naprijed navedeni, iznosi od kojih ni jedan ne prelazi 30.000,00 KM, slijedom čega, saglasno citiranim zakonskim odredbama, revizija u odnosu na njih nije dozvoljena.

Predlagač se samo paušalno pozvao na odredbu člana 237. stav 3. ZPP, bez ikakvog obrazloženja i nije zahtjevao da se o njegovoj reviziji odluči, slijedom čega je revizija, u dijelu koji se odnosi na označene protivnike predlagača, odbačena, temeljem odredbe člana 247. stav 1. u vezi sa članom 254. stav 4. ZPP, te članom 2. stav 2. ZVP.

Nasuprot prednjem, revizija predlagača, u dijelu kojim je protivniku predlagača I.i.a.d. L., na ime pravične naknade za ekspropisane nekretnine, određena naknada u iznosu od 38.185,70 KM, je dozvoljena i osnovana.

Među strankama nije sporno da su ovom protivniku predlagača (kao i ostalim protivnicima predlagača) ekspropisane određene nekretnine, koje se nalaze u D.D., za potrebe izgradnje autoputa B.L.-D.. Radi se o poljoprivrednom zemljištu. Stranke se nisu dogovorile u upravnom postupku o visini pravične naknade za izuzete nekretnine, o kojoj govori odredba člana 54, 60. i 61. Zakona o eksproprijaciji („Službeni glasnik Republike Srpske“ br. 112/06, 37/07, 66/08, 110/08 i 79/15), pa je predmet dostavljen sudu da to riješi po pravilima vanparničnog postupka (član 157. do 164. ZVP).

Prvostepeni sud je odlučio o naknadi, na osnovu nalaza i mišljenja vještaka poljoprivredne struke A.K., koja je svoj nalaz temeljila samo na ugovorima na osnovu kojih je ovaj protivnik predlagača (koji je bio izvođač radova na izgradnji autoputa) kupovao zemljište od ostalih protivnika predlagača kako, zbog nerješениh imovinskopravnih odnosa, ne bi kasnio u izvođenju radova i koja je našla da cijena predmetnog zemljišta iznosi 20,24 KM/m², odnosno 13,25 KM/m².

Stranke su u spis uložile i brojne druge dokaze (a neke je pribavio i sud), kao i nalaz vještaka poljoprivredne struke P.I., koji je zemljište, doduše ne na istoj, ali sličnoj lokaciji, procjenio sa 5,00 KM/m². Vještak A.K., kao ni prvostepeni sud nije dao nikakav značaj ovim dokazima, iako je predlagač na njih ukazivao, pa čak tražio vještačenje po drugom vještaku, što sud nije dozvolio. Radi se o velikoj razlici u procjeni tržišne vrijednosti sličnih zemljišta od strane vještaka iste struke, a i ostali materijalni dokazi, na koje je ukazivao predlagač, svjedoče o daleko manjim iznosima iskazanim pri prometovanju nekretnina na predmetnom području. Takve prigovore je predlagač ponovio i u žalbi izjavljenoj protiv prvostepenog rješenja, ali im ni drugostepeni sud nije dao odgovarajući značaj, nego se samo bavio nalazom i mišljenjem vještaka A.K., na kojem su zasnovane nižestepene odluke.

Proizlazi da su oba suda povrijedila pravila postupka iz člana 8, 191. stav 4. i 231. u vezi sa članom 209. ZPP koja povreda (na koju je ukazao revident) je bila od značaja za donošenje pravilne i zakonite odluke.

Iz navedenih razloga valjalo je reviziju predlagača usvojiti, u odnosu na protivnika predlagača I.i.a.d.L., i primjenom odredbe člana 249. stav 1. ZPP, u vezi sa članom 254. stav 4. istog zakona i članom 2. stav 2. ZVP, oba nižestepena rješenja ukinuti u dijelu kojim je ovom

protivniku predlagača određena pravična naknada u iznosu od 38.185,70 KM i dosuđeni mu troškovi postupka, te predmet vratiti prvostepenom sudu da otkloni navedeni nedostatak, a nakon toga donese pravilnu i zakonitu odluku u navedenom dijelu.

Predsjednik vijeća
Violanda Šubarić

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Aćić